

Argument

Titlul de față se înscrie în aria Misiologiei teologice, înțeleasă nu doar ca reflecție asupra extinderii geografice a creștinismului, ci ca analiză a modului în care Biserica actualizează permanent Revelația în interiorul istoriei. În acest cadru, predica duminicală reprezintă una dintre formele constitutive ale misiunii interne (ad intra), prin care comunitatea eclesială este edificată, consolidată și orientată către mărturisire.

Duminicile de peste an nu constituie un timp liturgic neutru, ci spațiul unei pedagogii misionare continue. Ritmicitatea propovăduirii Evangheliei structurează conștiința comunitară și creează cadrul unei formări progresive a credincioșilor. În această succesiune, predica devine act de comunicare soteriologică, eveniment de actualizare a Cuvântului și instrument de configurare a ethosului creștin.

Din perspectivă misiologică, amvonul nu este doar locul rostirii omiliei, ci punctul de intersecție dintre Revelație și context. Aici, mesajul evanghelic este interpretat în cheie pastorală, fără a-și pierde consistența dogmatică. Preotul – Predicatorul exercită o funcție de mediere: el traduce conținutul pericopei în limbaj existențial, integrând exigențele fidelității față de Tradiție cu necesitatea relevanței pentru omul contemporan.

Pe aceeași linie, catedra – spațiul reflecției teologice și al formării academice – oferă instrumentarul hermeneutic și critic necesar unei predici responsabile. Relația dintre amvon și

catedră nu este una de tensiune, ci de reciprocă susținere: rigoarea cercetării fundamentează autenticitatea mărturisirii, iar experiența pastorală verifică aplicabilitatea învățaturii teologice.

Această carte își propune, așadar, să evidențieze dimensiunea misionară a predicii duminicale ca exercițiu constant de actualizare a Cuvântului în comunitate. Într-un context cultural marcat de pluralism, relativism și fragmentare identitară, continuitatea vestirii Evangheliei devine act de stabilizare spirituală și de reafirmare a identității eclesiale.

Predica de peste an nu este un discurs repetitiv, ci proces formativ gradual. Ea modelează conștiințe, întărește comuniunea și pregătește comunitatea pentru mărturisirea credinței în spațiul public. În această perspectivă, dimensiunea misionară a Cuvântului se manifestă în fidelitatea perseverentă a Bisericii față de propria chemare: aceea de a face prezent pe Hristos în fiecare duminică, în fiecare comunitate, în fiecare generație.

Autorul

Binecuvântare

Cu aleasă bucurie duhovnicească și părintească binecuvântare întâmpinăm apariția cărții intitulată *Dimensiunea misionară a Cuvântului în ritmul liturgic al anului bisericesc (între amvon și catedră)*. Predici la Duminicile de peste an, semnate de Părintele Lect. univ. dr. Doru Negricea. Lucrarea de față se așază cu vrednicie în rândul contribuțiilor teologice și misionare care îmbogățesc viața Bisericii și susțin efortul ei permanent de a face auzit Cuvântul lui Dumnezeu în inimile credincioșilor.

Această carte îl reprezintă în mod autentic pe autor, fiind o mărturie elocventă a stilului său viu, profund și atent la frământările lumii contemporane. Ea poartă amprenta unei credințe statornice și a unei experiențe pastorale și didactice rodnice, acumulate de-a lungul anilor de slujire la Sfântul Altar și la catedră. În mod fericit, demersul se constituie într-o sinteză armonioasă între dimensiunea liturgică și cea academică, între amvon și spațiul universitar, între cuvântul rostit spre zidirea credincioșilor și învățătura teologică destinată formării viitorilor slujitori ai Bisericii.

Predicile misiologice și omiletice cuprinse în această carte izvorăsc din convingerea fermă că Evanghelia, deși vestită într-o lume aflată într-o continuă schimbare, rămâne neschimbată în esența și puterea ei. Cuvântul lui Dumnezeu, „viu și lucrător” (Evrei 4, 12), își păstrează forța de a lumina mintea, de a încălzi inima și de a transforma viața, indiferent de epocă sau context cultural. Într-o societate marcată de

relativism și de căutări neliniștite, această reafirmare a permanenței și actualității Evangheliei este nu doar necesară, ci vitală.

Este o adevărată bucurie ca o astfel de carte să vadă lumina tiparului, întrucât ea vine ca un răspuns viu la nevoia omului contemporan de sens, de adevăr și de orientare spirituală. Autorul reușește să pună în dialog Tradiția și actualitatea, teologia și viața, oferind un model de predicare care unește profunzimea dogmatică cu limpezimea exprimării și cu căldura comunicării duhovnicești. În paginile sale, teologia nu rămâne o disciplină abstractă, ci devine hrană sufletească și îndrumar concret pentru viața creștină.

Predicile nu sunt simple exerciții de erudiție, ci expresii ale unei lucrări vii și ziditoare. Ele se nasc din experiența liturgică a Bisericii și se întorc către viața credincioșilor, arătând cum Cuvântul lui Dumnezeu rodește acolo unde este primit cu credință și responsabilitate. Fiecare temă abordată se înscrie în ritmul anului bisericesc, demonstrând că timpul liturgic nu este o simplă succesiune de sărbători, ci o pedagogie divină prin care omul este chemat la creștere duhovnicească.

Apreciem în mod deosebit capacitatea autorului de a aduce în atenție subiecte vii, inspirate din realitatea cotidiană, dar filtrate prin lumina Sfintei Evanghelii și prin învățătura Sfinților Părinți. Dincolo de consistența teologică și omiletică, volumul se constituie într-o mărturisire personală de credință și de slujire, un îndemn stăruitor la redescoperirea forței transformatoare a Cuvântului lui Dumnezeu în viața fiecărui creștin.

De asemenea, este pentru noi o deosebită bucurie faptul că autorul dedică această lucrare vrednicului de pomenire Arhidiacon Prof. Univ. Dr. Petru I. David, neobosit mărturisitor al credinței celei una și adevărate în Dumnezeu, dar și statornic iubitor de neam și de țară. Am avut binecuvântatul prilej să-l cunoaștem atât în perioada slujirii sale la Mănăstirea Antim, cât și mai târziu, în anii slujirii noastre arhieresti, și păstrăm în suflet o vie și luminoasă amintire a râvnii, a devotamentului și a dragostei sale față de Biserică. Așezarea acestei cărți sub semnul recunoștinței față de acest vrednic slujitor al lui Hristos arată continuitatea unei tradiții duhovnicești și exprimă o autentică prețuire pentru cei care, prin viața și lucrarea lor, au marcat existențele noastre.

Prin întreaga sa structură și prin bogăția conținutului, cartea de față se dovedește a fi nu doar o contribuție academică, ci și un instrument misionar. El oferă preoților modele de predicare ancorate în realitate și fidelitate față de Tradiție, studenților repere solide pentru formarea lor teologică, iar credincioșilor îndemnuri clare spre o viețuire autentic creștină. În acest sens, cartea se înscrie în misiunea permanentă a Bisericii de a face prezent și lucrător Cuvântul lui Dumnezeu în lume.

Îl binecuvântăm pe autor pentru această frumoasă și rodnică osteneală și ne rugăm ca Dumnezeu să-i dăruiască putere și inspirație în continuarea slujirii sale pastorale și didactice. Nădăjduim că lucrarea va aduce folos duhovnicesc tuturor celor care o vor citi – preoți, studenți și credincioși deopotrivă – întărindu-i în credință, în nădejde și în dragoste.

Fie ca această carte să devină un instrument de zidire sufletească și de inspirație în misiunea Bisericii, spre slava Preasfintei Treimi și spre mântuirea sufletelor.

09.03.2026

 Teodosie,
Arhiepiscopul Tomisului

Introducere

Timpul Bisericii nu curge asemenea timpului lumii. El nu este simplă succesiune de zile și ani, ci drum al mântuirii, pedagogie a harului și chemare continuă la întâlnirea cu Hristos. În ritmul duminicilor de peste an, Cuvântul lui Dumnezeu se așază cu statornicie în inima comunității, formând, luminând și sfințind.

Lucrarea de față s-a născut din convingerea că fiecare duminică este un act misionar al Bisericii. În propovăduirea Evangheliei, Hristos Însuși Se adresează poporului Său, iar predica devine punte vie între textul sacru și viața concretă a credincioșilor. Nu este vorba despre un simplu exercițiu de explicare, ci despre o slujire a Cuvântului care caută să aprindă credința, să întărească nădejdea și să nască iubire lucrătoare.

Duminica, în aparența ei obișnuită, ascunde o taină: fidelitatea constantă a lui Dumnezeu față de om. În această fidelitate se înscrie și misiunea preotului, chemat să vestească neobosit același mesaj mântuitor, într-un limbaj viu și curat. Între amvon și catedră, între rugăciune și gândire, între slujire și cercetare, se conturează un spațiu al responsabilității în care teologia devine mărturie.

Predicile adunate în aceste pagini nu caută să epuizeze sensurile pericopelor evanghelice, ci să le aducă aproape de sufletul credinciosului. Ele sunt rodul unei experiențe trăite, în care cuvântul rostit se împletește cu rugăciunea și cu dialogul formativ. Dacă vor reuși să trezească o conștiință, să lumineze o minte sau să întărească o inimă, atunci și-au împlinit rostul.

În fiecare duminică, Biserica reînvăță să asculte. În fiecare duminică, Cuvântul reînnoiește legământul dintre Dumnezeu și om.

Recunoștință și memorie în fața trecerii anilor

„Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare-aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința.” (Evrei 13, 7)

„Dați mulțumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi.” (I Tesaloniceni 5, 18)

„Mulțumesc Dumnezeului meu ori de câte ori îmi amintesc de voi.” (Filipeni 1, 3)

Trecerea anilor nu este doar o succesiune de etape cronologice, ci un proces de decantare a sensurilor. În timp, evenimentele, întâlnirile și experiențele care par inițial contingente se reazăză într-o ordine lăuntrică, devenind repere ale memoriei și criterii ale propriei deveniri. Nu tot ceea ce aparține trecutului rămâne semnificativ, dar ceea ce a fost cu adevărat formativ capătă, odată cu distanța temporală, o limpezime aparte. În acest orizont se înscrie tema recunoștinței ca act de memorie lucidă și responsabilă.

Cele două cărți: *Dimensiunea misionară a Cuvântului în ritmul liturgic al anului bisericesc și Sărbătoarea ca act misionar și mărturisire a credinței în comuniunea Bisericii* s-au născut din această conștiință a timpului trăit și asumat. Ele nu își propun să ofere simple exerciții de rememorare și nici să recupereze nostalgii, ci să interogheze sensul formativ al memoriei în raport cu vocația teologică, cu slujirea eclezială și cu responsabilitatea cercetării. Memoria, astfel înțeleasă, nu

este un refugiu afectiv, ci un act hermeneutic: un mod de a citi trecutul pentru a înțelege mai limpede prezentul și a orienta viitorul.

Recunoștința ocupă, în acest demers, un loc central. Nu ca gest convențional, ci ca atitudine intelectuală și duhovnicească. A fi recunoscător înseamnă a recunoaște că propria devenire nu este exclusiv rodul efortului personal, ci rezultatul unei țesături de întâlniri, îndrumări și exemple care au modelat, adesea discret, direcția drumului. În acest sens, recunoștința nu diminuează autonomia persoanei, ci o așază într-o relație onestă cu adevărul propriei formări.

Conținutul s-a construit pe convingerea că teologia nu este doar un domeniu de studiu, ci o cheie de înțelegere a lumii, a istoriei și a propriei interiorități. Ea cere rigoare metodologică, fidelitate față de surse și onestitate intelectuală, dar nu poate fi separată de viața trăită și de experiența comunitară a Bisericii. Între cunoaștere și trăire nu există opoziție, ci o tensiune fertilă, în care una o verifică și o împlinește pe cealaltă.

Cele ce urmează sunt traversate de această perspectivă unitară. Ele reflectă o înțelegere a istoriei ca realitate vie, transmisă nu doar prin documente și arhive, ci prin oameni, locuri și relații care păstrează memoria Bisericii ca experiență continuă. În același timp, conținutul afirmă necesitatea unei etici a cercetării teologice, întemeiate pe respectul față de adevăr, pe discernământ interpretativ și pe responsabilitatea față de cititor.

În acest cadru, dedicația care însoțește cărțile nu are un caracter ornamental, ci unul structural. Ea exprimă recunoașterea unei moșteniri formative care a traversat anii și

s-a confirmat prin timp. Este vorba despre acele figuri rare a căror autoritate nu derivă din funcție sau prestigiu, ci din coerența dintre viață, discurs și practică. Astfel de prezențe nu se impun, ci luminează; nu domină, ci formează; nu se epuizează într-o etapă, ci rămân criteriile interioare ale discernământului.

Într-un asemenea orizont al memoriei asumate, recunoștința capătă chip concret. Ea nu rămâne o idee generală, ci se întrupează în persoane reale, în relații formative și în istorii trăite care dau consistență parcursului intelectual și duhovnicesc. Rândurile care urmează sunt expresia acestei recunoștințe articulate nu ca elogiul, ci ca mărturisire responsabilă a unei deveniri modelate în timp.

Dedic această lucrare întru pomenirea Părintelui profesor Petru I. David, reper al formării mele intelectuale și prezență luminoasă pe drumul devenirii mele teologice. Numele domniei sale se leagă, pentru mine, de anii decisivi în care teologia a încetat să fie doar un domeniu de studiu și a devenit o cheie hermeneutică pentru înțelegerea lumii, a istoriei și a propriei deveniri interioare. Întâlnirea cu dânsul nu a fost una conjuncturală și nici limitată la cadrul didactic, ci începutul unei relații formative profunde, care a modelat în timp modul în care înțeleg astăzi cercetarea teologică, viața eclezială și responsabilitatea slujirii.

Privind retrospectiv, pot afirma că Părintele profesor Petru I. David aparține acelei categorii rare de dascăli pentru care autoritatea nu derivă din poziția ocupată, ci din coerența dintre viață, discurs și practică. În preajma sa devenea limpede că rigoarea intelectuală nu se opune vieții duhovnicești, ci se

hrănește din ea, iar fidelitatea față de adevăr presupune nu doar competență metodologică, ci și onestitate lăuntrică. Această unitate dintre cunoaștere și trăire conferea demersului său pedagogic o credibilitate care nu putea fi simulată.

În același timp, traseul său eclesial a confirmat că rigoarea nu era la dânsul un simplu exercițiu intelectual, ci expresia unei conștiințe a slujirii. Conștient de greutatea chemării, a primit cu greu hirotonia întru diacon, înțelegând trecerea de la catedră la slujirea la altar nu ca pe un pas de prestigiu, ci ca pe o cruce asumată. Numai insistențele Patriarhului Justinian I-au determinat, în cele din urmă, să primească această chemare, cu acea reținere plină de responsabilitate pe care o au cei care măsoară, înainte de toate, greutatea slujirii.

A fost, de asemenea, apropiat de Patriarhii României Justinian Marina și Teoctist, iar această apropiere nu a devenit prilej de afirmare personală, ci spațiu de slujire discretă, de sfătuire și de împărtășire a grijii pentru Biserică. În felul acesta, a trăit la intersecția dintre altar, catedră și administrația patriarhală, păstrându-și însă aceeași simplitate și modestie, indiferent de locul în care era chemat să slujească.

Formare seminarială: rânduială, teme și discernământ

Legătura mea cu Părintele profesor Petru I. David s-a întemeiat încă din primii pași ai formării mele teologice. Cu un discernământ care nu era nici intruziv, nici distant, ci profund pedagogic, dânsul a știut să identifice nevoia unei așezări temeinice, atât din punct de vedere instituțional, cât și interior. Din purtarea sa atentă de grijă, pașii mei au fost îndrumați spre urmarea Seminarului Teologic de la Alba Iulia, unde am primit binecuvântarea Înaltpreasfințitului Andrei Andreicuț,